

УНІВЕРСИТЕТСЬКА ДУМКА

ОСВІТА ДЛЯ СВІТЛА І СВІТУ!

Газета Тернопільського Національного економічного університету

Виходить з 28 жовтня 1994 року (до 2006 року «Академія» (<http://www.tane.edu.ua/gazeta/>))

№2 (343), 28 лютого 2009р.

21 лютого Міжнародний день рідної мови

**І чужому навчається,
й свого не цурається!**

Мова завжди асоціюється із рідною землею, із пам'яттю, із духовністю народу. Ще стародавні греки, воюючи з персами, захищали, перш за все, мову і землю, а італійці домоглися єдності лише завдяки мові. Цікаво, що у Китаї міністерство церемоніалу, котре займалося справами освіти й екзаменами на державні посади, завжди опікувалося мовними справами, тобто дотримання правильної вивому знаків китайського письма...

Для мене рідна мова є повітрям, сонцем, тобто тим, без чого я б не могла жити, тим, що допомагає мені висловлювати найпотамніше, найважливіше, найулюбленіше. Мову, як батька й матір, — не вибирають, але дуже цінують, шанують, оберігають. Мені пощастило, що моя мова у багатстві, витонченості й гнучкості форм не поступається жодній із сучасних літературних мов. Рідне слово є тим життєдайним джерелом, що дозволяє відчутти себе причетним до свого народу, оберігає його історичні завоювання й цінності.

Для мене, невеличкої частинки Великого народу, мова є фундаментом, на якому я твердо стою. Водночас мені цікаво порівнювати багатство нашої культури із культурою народів Європи шляхом вивчення і пізнання іноземних мов. На нашому Українсько-німецькому економічному факультеті я маю унікальну нагоду, окрім студіювання економіки, вивчати німецьку та англійську мови. І треба сказати, що я збагнула велике значення цього. Якщо я, англійською мовою, знайомила з архітектурою нашого міста своїх угорських друзів. Радію, що змогла донести до їх сердець велич і красу нашої мови, зміст українських пісень...

Хочеться закінчити мої невеличкі роздуми про рідну мову словами Великого Українця — Т.Г.Шевченка: «І чужому навчається, й свого не цурається!».

Вікторія ГОМОТЮК

«Економічний і соціальний розвиток України в ХХІ столітті:

національна ідентичність і тенденції глобалізації»

26 лютого 2009 року, з метою налагодження міждержавних та міжрегіональних молодіжних наукових зв'язків у контексті європейської інтеграції та забезпечення соборності держави, пошук відповідей на нові виклики, продиктовані розвитком глобальної, національних, регіональних, муніципальних та мікроекономічних систем в умовах нестабільної ринкової кон'юнктури, в Тернопільському національному економічному університеті відбулася шоста Міжнародна науково-практична конференція молодих вчених «Економічний і соціальний розвиток України в ХХІ столітті: національна ідентичність та тенденції глобалізації», яку організувала Рада молодих вчених ТНЕУ.

Для участі в конференції поступило 445 заявок від молодих науковців понад 100 вищих навчальних закладів та науково-дослідних установ Національної Академії наук України, 20 органів влади та організацій підприємницького сектора 25 регіонів держави, Білорусі, Латвії, Польщі та Росії. Безпосередню участь в роботі конференції взяло понад 200 молодих науковців. За результатами роботи молодіжного наукового заходу видано дві частини збірника тез доповідей учасників конференції.

Проректор з наукової роботи ТНЕУ, д. е. н., професор Алла Мельник спочатку привітала учасників конференції від імені ректора Університету, доктора економічних наук, професора Сергія Юрія, наголосивши, що Сергій Ілліч, перебуваючи у зарубіжному відрядженні, впевнений, що й шоста Міжнародна науково-практична конференція молодих вчених пройде, як і попередні, на високому рівні. Далі Алла Федорівна зацентрувала увагу присутніх на тому, що, незважаючи на незмінність теми, конфе-

На світлині — за мить до початку роботи конференції члени оргкомітету Олександр Прусський, Андрій Шевченко, Юлія Мельник, Володимир Мартишук і Руслан Бруханський

ренція щоразу представляє щось нове і цікаве; говорила і про зміни у глобалізованих процесах світу; про формування нового світогосподарського порядку; про трансринкові утворення, які уже не діють за принципами класичного ринку; і про збанкрутування фінансових теорій та про економічну кризу взагалі.

На пленарному засіданні, роботу якого координував голова Ради молодих вчених Григорій Монастирський, заклали молодих науковців до співпраці і заступник начальника управління освіти Тернопільської облдержадміністрації Оксана Піхурко, і заступник Тернопільського міського голови Петро Гринчишин, який, зокрема, пообіцяв відзнаку міського голови за найкращу доповідь на конференції, скерувавши молодих науковців до здорової конкуренції.

У цьому контексті дуже лаконічним і стислим був виступ проректора з науково-педагогічної діяльності ТНЕУ, д.е.н., професора, завідувача кафедри податків та фіскальної політики Андрія Крисоватого, у якому наскрізною ниткою звучали нотки гордості за діяльність молодих науковців Університету, адже саме Андрій Ігорович у 1996 році очолив діяльність молодих науковців.

— Дорогі друзі, надзвичайно приємно дивитися вам у вічі і бачити зворотній зв'язок, — сказав А.І.Крисоватий. — Вітаю усіх учасників Міжнародної науково-практичної конференції — як тернополян, так і гостей. Відрадно, що тут є граніт молоді науки. І надзвичайно приємно, що ви є тим підґрунтям, на якому буде розвиватися майбутнє нашої

(Закінчення на 2-й стор.)

**Море має свої береги і межі, а милосердя Боже — безмежне
(св.Іван Золотоустий).**

«Економічний і соціальний розвиток України в XXI столітті: національна ідентичність і тенденції глобалізації» (Закінчення. Початок на 1-й стор.)

На світліні — молодих науковців привезла до Тернополя к.е.н., доцент факультету регіональної економіки і туризму Вроцлавського економічного університету (Польща) Анета Зелінська (у центрі)

Держави. На початку роботи нашої конференції ми слухали Гімн ТНЕУ, де є слова «...упевнено, гідно, велично...» Отже, упевнено переймайте досвід і гідно несіть його у свої колективи. Втім, у науці не може бути догми. Коли буде наукова полеміка — буде поступ вперед, бо саме в науковій полеміці народжується істина. Отож бажано усім гарних результатів, і щоб ці наукові злети, яких ви досягаєте, були би корисними нашій Українській державі.

На пленарному засіданні прозвучало чотири доповіді. Журі визначило, що найцікавіше доповідав Дмитро Серебрянський — к.е.н., доцент, начальник відділу податкової політики та методології оподаткування Науково-дослідного центру з проблем оподаткування Національного університету Державної податкової служби України (м. Ірпінь), запропонувавши «Перспективи розвитку України як експортоорієнтованої та імпортозалежної держави».

Науковий захід працював за п'ятьма секціями, які очолювали провідні науковці ТНЕУ — доктори наук, професори та кандидати наук, доценти — члени Ради молодих вчених Університету.

Відродно, що молодих людей об'єднує бажання власним розумом, спільними зусиллями поліпшити економічну ситуацію у рідній державі, імення якій Україна! І про це свідчать їхні сміливі розробки, напрацювання і відстоювання власної думки — впевнено та гідно. Наша молодь мудра, далекоглядна і оптимістична... Їхні світлі голови і гарячі серця віряють, що все у нашій країні буде добре.

Марія БАЛІЦЬКА

Любов до Бога і Батьківщини — це дві найбільші любові кожної благородної душі (Папа Пій XII).

ВЧЕНА РАДА УНІВЕРСИТЕТУ

На засіданні Вченої ради Університету 11 лютого 2008 року, яку провів ректор ТНЕУ, д.е.н., професор С.І.Юрій, про підсумки зимової заліково-екзаменаційної сесії студентів I-III курсів денної форми навчання у 2008-2009 навчальному році доповів Я.М.Фаріон. Далі Вчена рада затвердила — зміни і доповнення до «Порядку оцінювання знань студентів кри кредитно-модульної системі організації навчального процесу; склад науково-методичної ради та науково-методичних комісій Університету; план забезпечення навчального процесу навчально-методичною літературою на 2009 рік; програму з курсу «Соціальні технології» для ОКР бакалавр за напрямом підготовки «Соціальна робота» (доп. М.І.Шинкарик).

Н.С.Лиса представила Вченій раді Програму перебування в Університеті експертів Європейської Асоціації Університетів; про результати самооцінювання діяльності Університету відповідно до Програми, рекомендованої Європейською Асоціацією Університетів, доповів Г.П.Журавель.

Вчена рада затвердила кандидату-

ри на призначення академічних та іменних стипендій для студентів ТНЕУ:

- Президента України;
- Верховної Ради України;
- Кабінету Міністрів України;
- імені Михайла Грушевського;
- імені Вадима Гетьмана;
- ректора Університету;
- імені Володимира Вихруща.

Далі Вчена рада рекомендувала до друку монографію «Психодидактична експертиза модульно-розвивальних підручників» — автори А. В. Фурман, А. Н.Гірняк (доп. А.Ф.Мельник); із присвоєнням грифу «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» — навчальні посібники: О.Т.Іващука «Економіко-математичне моделювання в аграрному менеджменті», Г.М.Марковецької «Історія грошей і банківництва» (доп. М.І.Шинкарик); наукові видання:

- «Психологія і суспільство», №1, 2009 р.;
- «Світ фінансів», №1, 2009 р.;
- «Регіональні аспекти розвитку продуктивних сил України», №13 за 2008 р.

Марія ШЕЛЕСТОВСЬКА,
Вчений секретар ТНЕУ

Фінансову кризу в Україні та її вплив на банківську систему

— обговорювали студенти ФББ, зібравшись за круглим столом

Негативний вплив фінансової кризи на банківську систему України зумовив необхідність пошуку способів ліквідації негативних процесів у спотвізній економіці. Студентські наукові гуртки кафедри банківської справи та кафедри фінансів ТНЕУ 20 лютого організували круглий стіл на тему «Фінансова криза в Україні та її вплив на банківську систему». Серед учасників заходу: професорсько-викладацький колектив кафедри банківської справи та кафедри фінансів, представники банківського сектору м. Тернополя і Студентська наукова група кафедри банківської справи ТНЕУ.

Зцікавими та змістовними доповідями виступили студенти: Тетяна Туранська — «Загальні засади формування та реалізації стратегії інтеграції банківської системи у світовий фінансовий простір», Тетяна Сарабун — «Вплив фінансової кризи на банківську систему України», Віталій Рудан — «Причини кризи ліквідності банківської системи України» та Володимир Фридель — «Шляхи подолання фінансової кризи в Україні». У ході дискусії д. е. н., професор, завідувач кафедри банківської справи Дзюблюк О. В., д. е. н., професор, завідувач кафедрою фінансів Кириленко О. П. та директор філії Тернопільської дирекції АТ «Індексбанк»

Штопка В. В. внесли свої пропозиції щодо поліпшення сучасного стану банківської сфери та вітчизняної економіки.

Учасники круглого столу обговорили шляхи виходу з фінансової кризи, основною прерогативою на сьогодні визнали відновлення довіри до банків фізичних осіб — власників основної частини вільних коштів, які, за умови залучення їх фінансовим сектором, «працювали» б не лише на банківські установи, а й стали б важливим джерелом прибутку для населення нашої держави.

На світліні — голова студентського наукового товариства ТНЕУ Володимир Фридель зі своїми помічниками

ВІТАННЯ НАШИМ ЮВІЛЯРАМ!

У лютому святкують свій ювілей Марія Яківна Шелестовська — доцент кафедри економіко-математичних методів; Любов Андріївна Чортківська — провідний економіст відділу зовнішніх зв'язків, міжнародних програм та інформації; Надія Іванівна Верхола — дворник; Галина Миколаївна Щирба — економіст 1 кат. науково-дослідної частини; Зіновія Володимирівна Вересюк — зав. камерою схову; Рома Михайлівна Барна — методист 1 кат. відділу доузов'язької підготовки; Марія Федорівна Ковальчук — чергова гуртожитку №4; Ольга Степанівна Гербут — прибиральниця; Віра Іванівна Піговська — ст. викладач кафедри іноземних

мов при ФЕУ; Дмитро Володимирович Ткач — доцент кафедри управління персоналом і регіональної економіки.

Вітаємо ювілярів Університету і щиро вінуємо:

На килимі життя, немов чарівна м'ята, розквітла ваша ювілейна дата. І ми від душі усіх щиро вітаємо, Щастя, спокою, достатку бажаємо! Хай серце не знає печалі й розлуки, Хай радість приносять вам діти й онуки! Хай Матінка Божя вас оберігає, Господь Бог здоров'я щедро зсилає на багатьох і благій літа!

Університет прозвітував про наукову діяльність за 2008 рік

На світлині — проректор з наукової роботи ТНЕУ, д.е.н., професор Алла МЕЛЬНИК

У 2008 році, реалізуючи Концепцію наукової та науково-технічної діяльності ТНЕУ та виконуючи Заходи щодо розвитку науки в ТНЕУ на 2007-2008 роки, діяльність Університету була спрямована за такими пріоритетами: поєднання фундаментальних досліджень та прикладних розробок за пріоритетними напрямками розвитку науки і техніки; єдності науки та навчального процесу; забезпечення науково-дослідної роботи студентів в рамках єдиної системи безперервної підготовки фахівців вищої кваліфікації від бакалаврату до аспірантури; оновлення та омолодження кадрового і наукового потенціалу; єдності науки та виробництва; використання багатоканальних джерел фінансування на створення (передачу) науково-технічної продукції; інтеграції до європейського та світового наукового простору.

На виконання наказу Міністерства освіти і науки України від 19.12.08 р. № 1169 „Щодо підсумків наукової та науково-технічної діяльності за 2008 рік” та наказу ректора ТНЕУ від 15 жовтня 2008 р. № 424 „Про підведення підсумків наукової та науково-технічної діяльності за 2008 рік і формування плану розвитку наукової та науково-технічної діяльності університету на 2009 рік” на всіх кафедрах, факультетах, інститутах, у наукових підрозділах Університету підведені підсумки наукової та науково-технічної діяльності за 2008 рік. На засіданні Науково-технічної ради з головних напрямів наукових досліджень ТНЕУ факультети, відокремлені інститути, Рада молодих вчених, Студентське наукове товариство, наукові підрозділи, а також наукові керівники тем прозвітували про цю роботу (17-18.12.2008 р.). Звіт про наукову та науково-технічну діяльність затверджений Вченою радою Університету (25.12.2008 р.).

У 2008 році наукова та науково-технічна діяльність Університету забезпечувалась організаційно-функціональною структурою, яка реалізує елементи інтеграції вузівської та академічної науки, зокрема через функціонування: Науково-координаційної ради Західного наукового центру НАН України і МОН України у Тернопільській області, яку очолює ректор, д.е.н., проф. Юрій С. І.; Науково-навчального комплексу «Економосвіта» (27 травня 2008 року відбулося засідання ко-

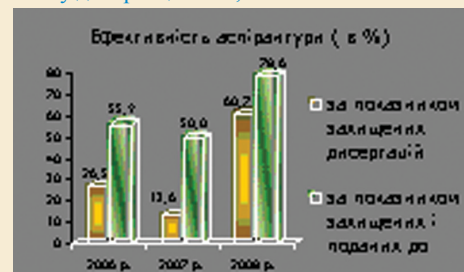
ординаційної ради комплексу, на якому були обговорені питання ролі об'єднання в підвищенні якості наукових досліджень та конкурентоспроможності регіонального ринку освітніх послуг); Науково-дослідного інституту інтелектуальних комп'ютерних систем ТНЕУ МОН України та Інституту кібернетики НАН України, який працював на основі спільного Положення та Плану спільних науково-дослідних робіт на 2008 р. (у звітному році НДІ ІКС заключені угоди про співпрацю з: Технічним університетом Софії (Болгарія), Інститутом проблем управління РАН (Москва), Фізико-механічним інститутом ім. Г. В. Карпенка НАН України (Львів)). У 2008 році розпочав функціонувати навчально-виробничий комплекс «Західбанкосвіта», створений ТНЕУ спільно з навчальними закладами МОН України, науковими установами НАН України та банківськими інституціями, діяльність якого містить наукову складову. Розроблено Положення про навчально-виробничий комплекс. У 2008 році виконувались 16 фундаментальних досліджень та прикладних досліджень і розробок в рамках Міжвідомчого координаційного плану наукових досліджень Ради з вивчення продуктивних сил України НАН України на 2007-2010 рр. Університет систематично звітував у МОН України і НАН України про виконання зобов'язань в рамках цих формувань.

В складі Університету також продовжували працювати: Науково-дослідний інститут методології та економіки вищої освіти, Науково-дослідний центр історії грошей, Центр досліджень контролінгу, Консультаційно-тренінговий центр «Клен», відділ інтелектуальної власності, 4 дослідницькі лабораторії.

У 2008 році в Університеті працювало 1159 осіб штатних і зовнішніх сумісників наукового та науково-педагогічного персоналу, з них 63 доктори та 501 кандидат наук. В науково-дослідній роботі взяли участь 1153 осіб, що складає 99,5% від загальної чисельності штатних та сумісників професорсько-викладацького персоналу.

У 2008 році Університет проводив роботу з удосконалення системи підготовки науково-педагогічних кадрів, функціонували докторантура з 4-ох спеціальностей та аспірантура з 4 напрямів, 16 спеціальностей. В

докторантурі Університету перебувало 14 доцентів провідних кафедр, в аспірантурі — 178 аспірантів. До кафедр прикріплено здобувачами 87 осіб. У звітному році в аспірантурі інших ВНЗ та наукових установ направлено 40 осіб. Із 28 випусників аспірантури 17 захистили кандидатські дисертації та 5 подали дисертації на захист до спеціалізованих вчених рад. Ефективність аспірантури за показником захищених дисертацій склала 60,7%, а за показником захищених та поданих до захисту дисертацій — 78,6%.

У звітному році в ТНЕУ функціонувало 3 спеціалізовані вчені ради з захисту докторських та кандидатських дисертацій. Активізація роботи в сфері підготовки науково-педагогічних кадрів дозволила забезпечити високий рівень захисту кандидатських і докторських дисертацій працівниками Університету. Працівниками та аспірантами захищені 1 докторська дисертація та 52 кандидатські дисертації. Затверджено ВАК України 2 докторські та 46 кандидатських дисертацій. Результати дисертаційних досліджень були використані у діяльності центральних, місцевих органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, суб'єктів господарювання, а також в навчальному процесі ТНЕУ та інших вищих навчальних закладів України (див.4 стор.).

У 2008 році набули подальшого розвитку науки школи з 9 наукових напрямків, які дозволяють використовувати науковий потенціал для всіх регіонів України, в тому числі для вищих навчальних закладів та органів виконавчої влади.

Університет продовжував нарощувати

(Закінчення на 4-5-й стор.)

На світлині — під час засідання Науково-технічної ради з головних напрямків наукових досліджень

Щоб називати себе людиною, треба мати ідею в голові, розум у серці і Бога в душі (о.Ігор Цар).

Коротко

Страховання в надійних руках!

Нагородження студентів ТНЕУ, які стали переможцями I етапу Всеукраїнської студентської олімпіади з предмету «Страховання» відбулося 12 лютого на засіданні кафедри фінансів суб'єктів господарювання та страхування. Студентів привітав цієї завідувач кафедри, к. е. н., доцент Ігор Таранов, наголосивши, що страховий ринок сьогодні є досить перспективним для бізнесу, й відродно, що ґрунтовні знання показали не лише студенти фахових груп, а й ті, які навчаються за суміжними спеціальностями.

Називаємо переможців: Сальніков Сергій (ФС-41) – I місце; Фежук Юлія (ФМО-31) – II місце; Гнип Наталія (Опод-31) та Пискур Михайло (Опод-31) – III місце.

Студенти отримали подяки ректора Університету та цінні подарунки. Спонсором виступила страхова компанія «Скайд», з якою співпрацює кафедра фінансів суб'єктів господарювання та страхування.

Вітаємо переможців і бажаємо подальших перемог!

Відділ інформації
та зв'язків з громадськістю

Філософія господарювання

Наукова конференція з філософії на вказану тему відбулася на потоці першого курсу факультету міжнародного бізнесу і менеджменту. Студенти виступили з доповідями на різну тематику, зокрема: «Сутність і проблема філософії господарювання», «Сучасний економізм», «Філософія бізнесу», «Філософія грошей», «Гроші як чинник глобалізації» та іншими. Тетяна Вікторівна Гончарук задоволена роботою своїх студентів. Вона, зокрема, відзначила, що студенти продемонстрували ґрунтовні знання з філософії і виклалися на всі сто, враховуючи специфіку нашого економічного університету.

На конференції були присутні й інші викладачі нашого університету. Своїми враженнями поділився старший викладач кафедри філософії і політології Руслан Юрійович Чигир.

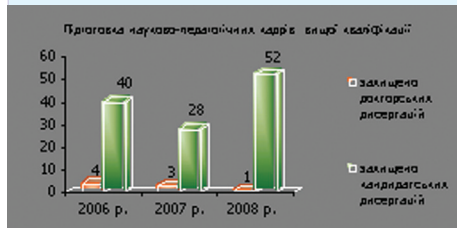
— Все пройшло досить цікаво, навіть неможливо виділити когось, оскільки кожна доповідь по-своєму цінна. Із завданнями, які ставив викладач, студенти впорались на відмінно.

Студенти з неабияким ентузіазмом розповіли про свої враження після такої незвичної пари, бо взяли для себе дуже багато, адже на сучасному етапі розвитку суспільних відносин без знання тонкощів філософії економіки не просто стати успішним бізнесменом. Ми із задоволенням братимемо участь у таких конференціях. Отож, шановні викладачі, готуйтеся, ми йдемо до вас...

Оксана ГАДОМСЬКА, М-11 (ФМБМ)

Університет прозвітував про

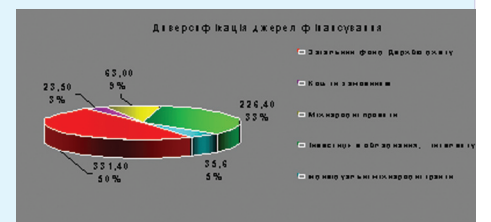
кількість науково-дослідних робіт і диверсифікувати джерела фінансування, зокрема: у 2008 році виконувалось 98 науково-дослідних робіт, в тому числі за рахунок коштів: загального фонду – 12, спеціального фонду – 5 (з них у сфері міжнародного науково-технічного співробітництва – 2). Обсяг фінансування НДР за рахунок коштів загального та спеціального фондів склав 417,6 тис. грн. Науковцями Університету виконувались 7 міжнародних освітніх проектів за рахунок коштів міжнародних освітніх організацій, програм та фондів, які містять наукову складову, та 2 індивідуальних міжнародних гранти на суму 35,6 тис. грн. У звітному році було

інвестовано в інтелектуальний потенціал університету (отримання та розширення баз досліджень, витрати на акордонні відрядження) та обладнання 226,4 тис. грн. Таким чином, загальний обсяг фінансування склав 679,6 тис. грн. Співвідношення коштів загального фонду державного бюджету до коштів спеціального фонду з врахуванням міжнародних грантів, інвестицій в інтелектуальний потенціал та обладнання складало: на 1 грн. бюджетних коштів – 1,05 грн. коштів спецфонду. Одночасно, в межах основного робочого часу Міністерства освіти і науки України професорсько-викладацьким складом, докторантами, аспірантами та здобувачами наукового ступеня виконувались 81 науково-дослідна робота, які зареєстровані в УкрІНТЕІ.

У 2008 році в Університеті завершено 22 науково-дослідні роботи. Результати наукових досліджень професорсько-викладацького складу Університету були реалізовані у 72 документах, поданих до центральних і місцевих органів влади, зокрема найважливіші з них є: Наукова записка колективу вчених Університету щодо подолання економічної кризи в Україні – Президенту України, Прем'єр-міністру України, Голові Верховної Ради України, Міністру освіти і науки України, Міністру економіки України, Міністру фінансів України; Голові Національного банку України; висновки і пропозиції до проекту Закону України «Про загальні засади розвитку державно-приватного партнерства в Україні»; проект постанови Кабінету Міністрів України «Про прогноз показників зведеного бюджету України за основними видами доходів, витратків і фінансування на 2008–2010 роки»; рекомендації щодо реформування механізмів управління суспільним сектором економіки, які використані Комітетом з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування Верховної Ради України, Головним науково-експертним управлінням апарату Верховної Ради України, Департаментом з питань науки та гуманітарної сфери рахункової палати України; пропозиції щодо удосконалення законодавства у сфері забезпечення розвитку місцевого самоврядування в Україні, прийняті до розгляду Комітетом з питань державного будівництва та місцевого самовря-

дування Верховної ради України; пропозиції до проекту «Програми створення в Україні інноваційної інфраструктури на 2008-2012 рр.» для Департаменту інновацій та трансферу технологій Міністерства освіти і науки України; пропозиції до розділу проекту Стратегії розвитку України у період до 2020 року щодо науково-технологічного розвитку, які схвалені Міністерством освіти і науки України; методика проведення бенчмаркінгу у вищих навчальних закладах, яку зареєстровано в Державному департаменті інтелектуальної власності Міністерства освіти і науки України; пропозиції щодо формування основ економіки загального благоденства, реформування механізмів фінансування сфер державного управління та оборони для Департаменту гуманітарної політики Міністерства оборони України; пропозиції щодо коригування проекту «Стратегія розвитку Тернопільської області на період до 2015 р.»; пропозиції до заходів Тернопільської обласної державної адміністрації на виконання Державної цільової економічної програми «Створення в Україні інноваційної інфраструктури на 2009-2013 роки». У 2008 році вченими Університету підготовлені 10 інноваційних пропозицій, які були представлені на III Міжнародному інвестиційному форумі в м. Тернополі (29-30 травня 2008 р.). У звітному році науковцями Університету також запропоновано 6 інноваційних проектів до впровадження при створенні інноваційних кластерів на базі Міжнародного інноваційного бізнес-інкубатора «Тернопіль».

ренні інноваційних кластерів на базі Міжнародного інноваційного бізнес-інкубатора «Тернопіль».

У 2008 році винахідниками Університету подано 37 заявок на корисні моделі, одержано 6 позитивних рішень про видачу патентів на корисні моделі і 16 патентів України; задекларовано 7 патентів України за науковим напрямом «Комп'ютерні системи та компоненти».

Результати наукових досліджень представлені професорсько-викладацьким персоналом у вигляді ґрунтовних монографічних досліджень, інших наукових праць (статті, підручники, навчальні посібники), тематичними науковими виданнями (журнали, щорічники). У 2008 році професорсько-викладацьким персоналом, докторантами, аспірантами та здобувачами наукового ступеня опубліковано 2632 наукові праці, в тому числі монографій – 37, підручників – 11, навчальних посібників – 75 (в т.ч. з грифом МОН України – 52). За звітний період опубліковано 1189 статей, з них: у фахових наукових виданнях – 1051, у зарубіжних виданнях – 57; статей з імпаکت-фактором – 14; тез доповідей – 1221. Продовжено видання 5-ти фахових наукових журналів та 4-х фахових наукових збірників.

Результати наукових досліджень презентувались на міжнародних та всеукраїнських конференціях, наукових семінарах та круглих столах. У звітному періоді проведено 33 наукові та науково-технічні заходи, в тому числі 7 міжнародних, 4 всеукраїнських, 2 загальноуніверситетські конференції, 11 наукових семінарів (3 – міжнародні) та 9 круглих столів.

Ви повинні з любові до Ісуса
вміти терпіти так, щоб ніхто не зміг того побачити (св.Тереза).

наукову діяльність за 2008 рік

416 викладачів приймали участь у наукових конференціях інших вищих навчальних закладів та наукових установ України і інших країн, зокрема у міжнародних конференціях, симпозиумах за кордоном – 22.

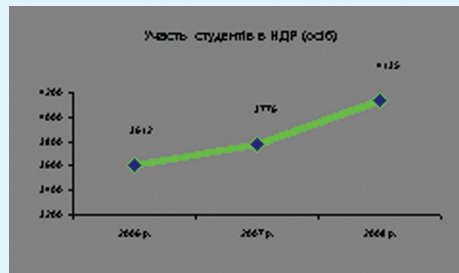
У звітному році Університет виступив співорганізатором III Міжнародного інвестиційного форуму в м. Тернополі. Взяв участь у 3 виставках, а саме: щорічній виставці «Освіта і кар'єра», де був представлений здобутками в навчально-виховному процесі, науковій, міжнародній, видавничій діяльності та відзначений Дипломами Міністерства освіти і науки України; IX Всеукраїнській виставці-форумі «Українська книга на Одещині» (травень 2008 р., м. Одеса), де був відзначений відповідними дипломами, а також Національній виставці-ярмарці – XV Форумі видавців (вересень 2008 р., м. Львів).

Університет використовував різноманітні форми міжнародного наукового та науково-технічного співробітництва. Протягом 2008 року Університет реалізував 34 угоди в галузі наукової та науково-технічної співпраці, укладені з провідними університетами Республіки Польща, Білорусі, Італії, Болгарії, Німеччини, Росії, США, Австрії, Данії, Греції, Канади, Китаю, Литви, Румунії, Франції, Швеції. Здійснювалось виконання двох спільних міжнародних науково-технічних проєктів в галузі інформаційних технологій. Крім того, у звітному році виконувалися 7 міжнародних освітніх проєктів, за рахунок коштів міжнародних освітніх організацій, програм та фондів, які містять наукову складову. ТНЕУ включений співвиконавцем в межах 7 Рамкової програми ЄС з проєктом навколишнього середовища (тема 6 «Інтегрована модель обґрунтованого планування для систем утилізації в житлових районах»).

Реалізувалась цільова комплексна програма «Молоді кадри». Успішно функціонувала Рада молодих вчених, яка є членом Західноукраїнської регіональної ради молодих вчених. Молодими вченими проведено 2 міжнародні науково-практичні конференції (з них одна вперше в інтернет-режимі), 4 круглі столи. Рада молодих вчених виступала співорганізатором студентських конференцій, наукових семінарів і круглих столів; забезпечила видання: фахового збірника наукових праць молодих вчених ТНЕУ «Наука молода»; збірників тез доповідей за результатами міжнародних, загальноуніверситетської конференції молодих вчених та студентів. Молоді науковці ТНЕУ посіли призові місця у Всеукраїнському молодіжному конкурсі «Новітній інтелект України» (у регіональному відбірковому турі), у II Всеукраїнському турі – I місце в номінації «Конкурс дипломних робіт з економічної та гуманітарної тематики»; троє молодих науковців Університету стали переможцями II Всеукраїнського конкурсу наукових робіт молодих вчених імені М.І. Туган-Барановського. Здійснювалася робота з реалізації чинних та підписання нових

договорів про співпрацю в сфері наукової діяльності молоді. У 2008 році четверо молодих науковців одержували стипендію Кабінету Міністрів України для молодих учених; четверо – стипендію ректора для молодих учених. Двоє молодих науковців перемогли у конкурсі наукових проєктів на здобуття грантів Президента України на 2009 рік для підтримки наукових досліджень молодих учених.

У 2008 році здійснювалися заходи з організації науково-дослідної роботи студентів в рамках єдиної системи безперервної підготовки фахівців вищої кваліфікації від бакалаврату до аспірантури. В Університеті функціо-

нувало: 102 наукових гуртки, 189 проблемних груп, 41 теоретичний семінар, в яких працювали 4135 студентів. Науковим дослідженням студентської молоді, їх фаховому та світоглядному вдосконаленню сприяло проведення 7 студентських конференцій міжнародного, всеукраїнського, загальноуніверситетського рівня. Студенти університету приймали активну участь у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт з природничих, технічних і гуманітарних наук. За результатами II туру Конкурсу одержано 8 призових місць. Вагомі результати отримані з таких навчальних дисциплін: «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит» (I місце), «Банківська справа» (II місце), «Інформатика і кібернетика» (II місце), «Маркетинг» (II місце), «Світове господарство і міжнародні економічні відносини» (II місце), «Соціальна робота» (III місце), «Економіка сільського господарства та АПК» (III місце), «Світове господарство і міжнародні економічні відносини» (III місце). Крім того, фіналістами II Всеукраїнського молодіжного конкурсу «Новітній інтелект України» стали 3-є студентів. Студенти Університету приймали участь у Всеукраїнській олімпіаді. Переможцями II етапу Олімпіади стали 9 студентів Вагомі результати отримані з таких навчальних дисциплін: «Управління персоналом» – I місце, «Ринок праці» – I місце, «Політологія» – I місце, «Німецька мова» – II місце, «Менеджмент організацій» – II місце, «Податкова система України» – II місце, «Страховання» – II місце, «Економіка підприємства» – III місце, «Економіка праці» – III місце. Студентами опубліковано 747 наукових статей у журналах та збірниках, у т.ч. 168 – самостійно. 15 студентів приймали участь у зарубіжних наукових конференціях. На базі ТНЕУ забезпечено проведення Всеукраїнського конкурсу наукових робіт зі спеціальності «Світове господарство і міжнародні економічні відносини». За результатами конкурсу опубліковано збірник тез доповідей його переможців.

Нам всім треба усвідомити, що лише при підвищенні рівня наукової роботи Університет зможе закріпити статус національного та високий рівень підготовки фахівців.

Алла МЕЛЬНИК, проректор з наукової роботи, д.е.н., професор

Виробнича практика

Кожного року в період з середини грудня і до початку лютого студенти четвертого курсу ТНЕУ проходять виробничу практику. Хоча «ознайомлення з професією» є у всіх ще на першому курсі, саме на четвертому виробнича практика є першою довготривалою та захоплюючою пригодою студентів поряд із навчанням. На цей час припадають ще й Новорічні та Різдвяні свята. Тому для чотирьохкурсників практика – це і заслужений відпочинок після сесії, й водночас можливість краще ознайомитись зі своєю майбутньою професією.

Але про все за порядком. Я проходив практику у банківській установі - Тернопільському відділенні №1 ВТ «Universal Bank». Вже у перший робочий день керуючий відділенням закріпив мене у відділі обслуговування фізичних осіб й доручив певні завдання, які спочатку видалися мені надто важкими. Але я вдячний йому за те, що не дав розслабитись й надав можливість вчитись азам професії.

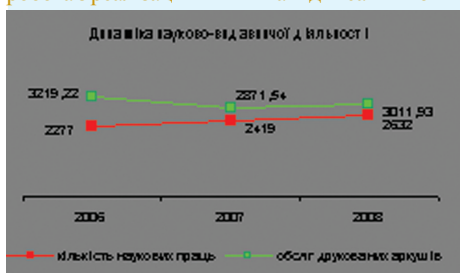
Отож, розмістившись на своєму новому робочому місці в «Universal Bank», я почав застосовувати теоретичні знання на практиці. Сиджу у м'якому кріслі, переді мною – персональний комп'ютер, під рукою телефон, й опрацьовую документи. Справжнім «великим» банкіром ще не почувався, проте невеличка краплина ейфорії майбутньої професії все ж присутня, оскільки чудово розумієш, що ця робота і є твоїм майбутнім життям.

Варто відзначити, що колектив «Universal Bank» привітно поставився до нового практиканта, мені допомагали у всьому. Можна сказати, повністю розвіяли міф про те, що працівники банку неохоче відповідають студентам на їхні запитання, мотивуючи це тим, що «свої роботи багато й ніколи їм із студентами возитися». Може одразу розвіяти ще один міф студентів-банкірів про те, що теорію, яку ми так наполегливо вивчаємо на парах, в банку можна забути, бо вона зовсім не пригодиться в роботі. Зрозуміло, що теорія від практики відрізняється. Проте без сумніву можу сказати (перевірено особисто), що чим краще я засвоїв певну теоретичну інформацію в Університеті, тим легше мені було зрозуміти банківські процеси, які вже й не здавалися аж надто складними.

Для мене банк ставав наче не місцем для роботи з клієнтами, а бурхливим джерелом інформації. Тут ознайомився з системою банківського обслуговування, там побачив, як насправді робляться пластикові картки. Нині попрацював з кредитними історіями в архіві, завтра оформив депозитний рахунок. І так постійно отримувалось щось нове.

Час практики збіг дуже швидко. Здається, наче вчора приходив ознайомитись з банком, а сьогодні вже йдеш підписувати титульний аркуш звіту. Повертаючись в Університет, з одного боку шкодуєш, що завершився новий та цікавий спосіб життя. І вже не скоро відчувеш себе банківським працівником. Однак, з іншого боку, радію, бо повертаюсь до студентського життя, яке по-своєму захоплює та радісне. І напевно, останньому я радію більше, оскільки в банку ще матиму змогу попрацювати, а поки що продовжу наукову стежину, і, здобуваючи нові знання, гордитимусь званням «студент».

Володимир ФРИДЕЛЬ

Твердиною в духовній боротьбі є мовчання,
і воно дає певну надію на перемогу (Франциск Скуполі).

Зі студентської пошти

Іван Барчук старався «Для неї»

Знімальна група телекомпанії «ТВ-4» 20 лютого провела серед студентів THEU кастинг для участі у програмі «Для неї», яка транслюватиметься 8 березня. Під час відбору молоді люди розповідали про себе, презентували свій Університет та змальовували образ ідеальної жінки. Перемому виборів Іван Барчук, третьокурсник Українсько-німецького економічного факультету.
Вітаємо Івана з перемогою!

Вітання із Данії

Привіт усім читачам нашої улюбленої студентської газети «Університетська думка». Я, Роман Дупай, студент групи МЕУН-31, хочу поділитися з читачами своїми враженнями від навчання в Aarhus School of Business, University of Aarhus (Данія). Разом з Мар'яною Саковською (МЗЕДУН-31) ми навчаємось в цьому університеті за програмою обміну студентів. В Орхусі у нас почався не навчальний тиждень, а так званий «Introduction Week», де ми познайомилися з університетом, організацією навчального процесу, бібліотекою, студентським містечком, цікаво провести час на екскурсіях по місту та на студентських вечірках. Треба сказати, що в університеті створені всі умови для навчання, заняття спортом, відпочинку та розваг. Усі аудиторії університету обладнані сучасною комп'ютерною технікою, де можна цілодобово здійснювати пошук необхідної літератури чи іншого навчального матеріалу, виконувати різного роду завдання. За програмою обміну сюди приїхали студенти з Америки, Європи та Азії. Мова навчання та спілкування в студентському середовищі – англійська. Тут в Орхусі вже сформувалася не велика тернопільська діаспора, яка не дасть пропасти нашому студентіві. Принагідно хочу через газету ще раз подякувати її представнику, випускнику нашого факультету Саші Андрушківу, за допомогу, яку він надав нам, як тільки ми приїхали в Орхус, а відтак організував для нас подорож до Мюнхена на фестивалі «October Fest 2008».

Навчання в університеті проводиться за принципом вільного вибору навчальних дисциплін в межах навчального плану. Я обрав на перший семестр п'ять предметів: міжнародну економіку, міжнародний бізнес та менеджмент, публік релейшнз та бізнес комунікації. Тут студенти повністю зосереджені лише на вивченні фахових дисциплін. Консультацій, як таких, з навчальних дисциплін тут немає. Їх можна отримати безпосередньо через Інтернет-мережу, звернувшись до того чи іншого професора на його електронну пошту чи в режимі онлайн. Практичні заняття – це як правило розбір ситуаційних задач з розрахунками та обґрунтуванням тих чи інших управлінських рішень. Увага тут здебільшого зосереджується на практичних навичках, ніж на теоретичних знаннях. Іспити у нас були письмові, з використанням комп'ютерної техніки, але приймали їх не ті викладачі, які нас вчили. Замість прізвищ, на екзаменаційних роботах, були представлені коди, під якими ми значимось в університетській документації. Результати іспитів оголошуються через два-три тижні.

Не менш цікавими та змістовними є проведення тур студентських вечірок та пікніків. Також студенти у вихідні дні формуються у туристичні групи та подорожують по Данії, Бельгії, Голландії, Норвегії тощо. Часом такі подорожі організує університет. А подивитися там є на що....

Враження від таких подорожей незабутні.

Загалом студентське життя тут цікаве та змістовне. Мені воно дуже подобається і я залишаюся на другий семестр.

Тому принагідно запрошую Вас в гості.

Буду Вам радий.

Хочу висловити щире подяку нашому декану Людмилі Володимирівні Гаврилюк-Єнсен, моїм батькам, завдяки яким це навчання стало можливим, а також друзям за їх щире підтримку.

З повагою Роман ДУПАЙ
м. Орхус,
Королівство Данія

Студенти Університету мають реальну можливість проявити себе на всі 100!

Нарешті прийшов довгоочікуваний момент у нашому юному житті – ми стали студентами. Позаду багато випускних і вступних іспитів, гаряче літо, незабутні моменти відпочинку, а попереду – щось таємниче, загадкове, щось досі невідоме, нове, щось таке, що називається – студентське життя. Преступаючи поріг Університету, в голові першокурсника діється повний хаос. Думки про те, як проявити себе сумліним і креативним студентом, як знайти нових друзів, як поєднати навчання і відпочинок в одне ціле, як і де реалізувати свої таланти, проявити вміння. Роки, які ми проведемо в Університеті, це не тільки час затрачений на науку, на зубріння досі невідомих нам економічних теорій, писання зовсім незрозумілих ІНДЗ з філософії і розв'язування, здавалось би, нерозв'язуваних задач з математики. Це не тільки довгі лекції, під час яких списуєш не одну ручку, не тільки модулі і сесії, а це й ще весело проведений час в колі нових друзів, це захоплюючі колективи, клуби, конкурси, фестивалі, дні студента, яких у році набагато більше, ніж ти собі думаєш....

Для першокурсників – реальна можливість проявити себе на всі 100% відсотків, як творчу особистість, розкрити свої таланти і показати іншим свої вміння. Саме це можна реалізувати на фестивалі «Студентська Ліра» у запеклій боротьбі між факультетами за звання найкращого з кращик. Звісно, вона потребує максимально затрачених сил на підготовку, а також і на сам виступ, фантазія мусить працювати інтенсивно – у надвисокому режимі, і все це заради спільної перемоги. Тут ти маєш можливість проявитись не тільки у співах і танцях, а й у прозі чи грі у КВК. Маєш унікальну можливість стати моделлю і продемонструвати оригінальну колекцію одягу та зачісок, блискавично зіграти роль у пантомімі або ж, якщо виступ на сцені це не твоє, то скласти інтригуючий сценарій, захоплюючий для глядача з перших хвилин. Уже під час репетицій до «Студентської Ліри» ми зрозуміли, що – це можливість згуртуватися групі, сформувати її дух і, пізнавши один одного, знайти друзів....

Але дозвілля в Університеті – це не тільки Ліра. Ні, це тільки початок веселого студентського життя, це тільки преші незабутні хвилини. На горизонті в тебе надзвичайно велика кількість конференцій, тематичних вечорів, круглих столів, під час яких ти обов'язково відкриєш щось нове і зможеш спробувати себе у ролі наукового оратора, інтелектуала....

Також в Університеті працюють різні колективи, клуби, ради, гуртки, в яких ти обов'язково зможеш себе реалізувати як особистість. Якщо ти захоплюєшся танцями, співами, грою на музичних інструментах і відчуваєш, що це твоя стихія, то вибери для себе: ексцентрик балет «Т.А.Н.Г.о», гурт «Зефір в шоколаді», народний театр пісні «Літопис», народний вокальний ансамбль «Галичанка», ансамбль «Бандуристи», гурт «Називний відмінок»....

А якщо ж ти ходячий анекдот і жарти й сміх твій «коник», то для тебе відкриті двері клубу веселих і кмітливих.

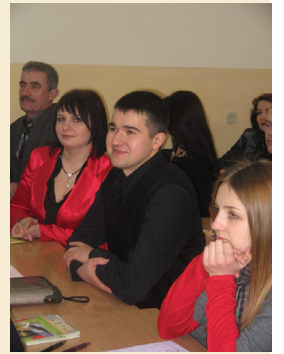
Якщо ти креативний, творчий, сповнений нових ідей і невилених проєктів, комунікабельний, то Університетська Рада Студентів чекає на тебе.

А якщо ж ти не знайшов для себе нічого, але у душі маєш класні ідеї, то поділись ними з іншими, можливо, в стінах Університету сформується новий колектив, клуб чи гурток....

Поспішай, бо годинник не стоїть на місці, і твій вільний час у твоїх руках!!!!

Марія ШИНКАРЧУК

На світліні (горі)
замріяні психологи;
внизу – граційні
студентки ФМБМ

Людська похвала не звільнить нас від кар,
яких ми заслужили, а догана не відбере нам заслуги за наші добрі діла (св.Августин).

Олімпійський вогонь знань

17 лютого відбулася олімпіада з психології, метою якої було виявлення, відбір та підтримка обдарованої молоді, розвиток та реалізація здібностей, стимулювання творчої праці студентів, підвищення якості підготовки фахівців економічної сфери та активізації їхньої навчально-пізнавальної діяльності.

Під час урочистого відкриття олімпіади до присутніх звернувся голова оргкомітету, завідувач кафедри психологічних та педагогічних дисциплін, д.пед.н., професор Анатолій Вихрущ (див. фото), наголосивши на важливості психологічних знань для сучасного економіста й підкресливши необхідність участі студентів у різномірних наукових заходах.

За титул найкращого знавця психології змагалися 11 студентів ТНЕУ та одна гостя із ТНПУ ім. В.Гнатюка.

Олімпіада проходила у кілька етапів. На першому – теоретичному – перед конкурсантами було нелегке завдання – висвітлити власний психологічний погляд на проблему, з яким студенти впоралися чудово.

Ще мудрий Сократ сказав: *«Заговори, щоб я тебе побачив!»* Отож позмагатися у навичках ораторських здібностей, виявити результати науково-дослідної роботи учасники мали змогу на другому етапі олімпіади – практичному: виступити з 5-хвилинною доповіддю на вибрану тему.

Аудиторія із захопленням слухала виступи новоспечених науковців. Тематика доповідей виявилася досить різноманітною і, разом з тим, надзвичайно насиченою, глибокою. Конкурсанти ретельно підготувалися до виступу, чим здивували поважне журі, яке й відзначило високий рівень підготовки учасників олімпіади та визначило переможців. Ними стали: Тинська І. (Ф – 12), Миськова С. (Ф – 13), Карпова В. (СР – 31) – розділили почесне I місце; Миронюк Т. (МПЗм – 51), Скоробогата І. (ТНПУ ім. В.Гнатюка) – II місце; Страдомський А. (УПЕПм – 51), Ткач П. (МПЗм – 51) – III місце. За активну участь в студентській предметній олімпіаді колектив кафедри психологічних та педагогічних дисциплін відзначив призмовими місцями у номінаціях: Піщатіна П. (Ф – 13) – «Найлаконічніша доповідь», Хімич Т. (УПЕПм – 51) – «За раціональність думки», Блажієвського Р. (МПЗм – 51) – «За практичну спрямованість думок». А також було висловлено особливу подяку наступним учасникам: Долішній М. (Ф – 11), Кольцову О. (МТСс – 51).

Конкурс минув, переможців було нагороджено грамотами, цінними призами та авторськими книжками. І хочеться вірити, що кожен з учасників олімпіади взяв для себе невеличку іскру олімпійського вогню знань й понесе його далі до наукового пізнання, наукової творчості.

Оксана КОВАЛЬ,
ст. викладач кафедри психологічних
та педагогічних дисциплін

Перед людиною є три шляхи до пізнання: шлях мислення — найблагородніший, шлях наслідування — найлегший, і шлях особистого досвіду — найважчий (Конфуцій).

На книжкову полицю

Вийшов з друку бібліографічний покажчик «Наукові праці викладачів факультету банківського бізнесу», присвячений 30-річчю з часу заснування факультету. Покажчик літератури, укладачами якого є Лілія Струтинська та Валерія Гриськів, представляє науковий дорожок викладачів факультету банківського бізнесу, опублікований протягом 1990-2008 рр.

До відома науковців та студентів!

Інформацію про роботу бібліотеки та можливість віддаленого доступу до її інформаційно-пошукових сервісів забезпечує власна Web-сторінка бібліотеки ТНЕУ (<http://www.library.tane.edu.ua>).

Сайт бібліотеки вузу містить: електронний каталог, нові надходження, періодичні видання, електронні ресурси. Електронний каталог сприяє полегшенню бібліографічного пошуку інформації. В електронних ресурсах представлено повнотекстові бази даних публікацій про Університет, бібліографічні посібники, методичні матеріали, підручники та посібники викладачів нашого вузу. Електронні тексти публікацій викладачів розміщені в наукових виданнях ТНЕУ: „Вісник Тернопільського національного університету”, „Наукові записки”, „Наука молода”, „Світ фінансів”.

Міжнародні конференції

Вічний рух? Трансформаційні та перехідні процеси у країнах Центральної, Східної Європи та Росії

Під такою назвою проходила 18-20 лютого 2009 року міжнародна конференція молодих вчених у Школі Слов'янських та Східноєвропейських студій у Коледжі Лондонського університету (University College London). Це була вже дев'ята подібна зустріч, яка збирала представників з понад 20 країн світу (США, Канада, Німеччини, Франції, Австрії, Швеїцарії, Бельгії, Італії, Угорщини, Польщі, Словаччини, Румунії, Естонії, Росії та багатьох інших). З України було запрошено та надано почесну місію представити результати своїх досліджень науковцям з Національної Академії наук України (д.е.н., проф. Вахненко Т.П., мол. наук. співр. Фролова Н.Б.), Національного університету «Києво-Могилянська академія» (ст. викл. Марценюк Т.О.) та Тернопільського національного економічного університету (к.е.н., доц. Длугопольський О.В.).

Атмосфера міжнародної конференції носила невимушений і доброзичливий характер, що дозволяло учасникам вільно спілкуватись і дискутувати як на секційних засіданнях, так і на перервах на каву та ланч. Тема мого виступу стосувалась міжбюджетних відносин та розвитку фіскального федералізму в Україні і це був мій перший виступ на англійській мові на міжнародній конференції, яка проводилась не в Україні. Секція «Економічна трансформація: макроекономічний аспект», в якій приймали участь вчені з України, носила проблемний характер, обговорювались дискусійні теми, було поставлено безліч запитань, на які мені і моїм колегам необхідно було дати слушні та вичерпні відповіді. У цілому виступи представників з України були сприйняті позитивно, а оргкомітет конференції відзначив їх глибокий науковий рівень.

Крім економічних проблем розвитку східноєвропейських країн, багато уваги було приділено політичним та правовим аспектам взаємодії країн

Центральної та Східної Європи, історичним, релігійним та соціальним питанням взаємовпливу незалежних держав в контексті розширення ЄС тощо. Результати цієї міжнародної конференції у вигляді наукових статей будуть опубліковані у міждисциплінарному журналі Російських, Свразійських та Східноєвропейських досліджень Школи Слов'янських та Східноєвропейських студій «Slovo».

Усі три дні конференції були насиченими цікавими та корисними зустрічами з дослідниками з різних держав та наукових шкіл. Напрочуд приємно було дізнатися, що деякі з науковців Коледжу Лондонського університету вивчають українську мову у Школі Слов'янських та Східноєвропейських студій та досить непогано обізнані з проблемами економічного та політичного життя України.

Звичайно, оскільки жодна конференція, особливо такого масштабу, не обходиться без культурної програми, то учасники мали можливість ознайомитися з історією та культурою Великої Британії: відвідати вєсєвітньо відомі музеї (National Gallery, British Museum, Tate Modern, Museum of London), пам'ятки історії та архітектури (Tower of London, Houses of Parliament, Buckingham Palace, Kensington Palace, Westminster Abbey, St. Paul's Cathedral) та здійснити екскурсію у найвідоміші освітні центри не лише Великобританії, а й всього світу – Оксфорд та Кембридж.

Олександр ДЛУГОПОЛЬСЬКИЙ, к.е.н.,
доцент кафедри економічної теорії

Якщо хочеш мати гарний, приємний вигляд, — стій хвилину перед дзеркалом, п'ять хвилин перед своєю душею і п'ятнадцять хвилин перед Ісусом (Мішель Куаст).

Філософія життя

Неслухняні зорі дружби...

Дружба не вмирає, скажете ви мені, бо вона безсмертна. Дружба не вмирає, вона просто зникає, тихо непомітно. Вона зникає так довго, що ви навіть не встигаєте зрозуміти, коли це трапилося? Врешті-решт, про вас ніхто й не згадає за ранковою чашкою чаю, ніхто більше й не поцікавиться вашими думками, чи переживаннями, ще вчора ви обидвоє говорили про найпотаємніші в світі речі, а сьогодні навіть не захочете запитати, як справи...

Дружба не вмирає, говоримо ми один одному і усміхаємося, бо насправді так легше жити, легше думати, що все гаразд, що в тебе безліч друзів — друзів, яким ти непотрібний. Ще рік назад ви були найкращими друзями, через пів року ви кожен день говорите один одному одні й ті ж банальні слова, а згодом, в один прекрасний момент, дружба просто йде, так тихо, що й не чути кроків.

Дружба не вмирає, бо завжди можна спробувати знову, завжди новий день дає новий шанс, яким ми ніколи не користуємось, бо ми вже не ті, які були рік назад — у кожного свої проблеми, своя правда своя радість. Ми все рідше згадуємо про тих, кого колись гордо називали "друзями", все частіше говоримо один одному неправду, бо так вишукувалися зорі на небі, в цьому безладі винен будь-хто, тільки не ми.

Дружба не вмирає, скажу я вам, але не для того, щоб когось переконати, а щоб заспокоїти себе, бо так легше жити, бо тоді здається, що все так, як має бути.

Богдан ЯВОРСЬКИЙ, МЕН-21

«Червона калина» —

Всеукраїнський фестиваль мистецтв під такою назвою стартував минулого року у ТНЕУ, а наш Університет виступив співорганізатором фестивалю, на якому володаркою Гран-прі стала студентка IV курсу факультету міжнародного бізнесу та менеджменту ТНЕУ, лауреат Міжнародних та Всеукраїнських конкурсів пісенного мистецтва Ірина Новомлинська, яка підтверджує, що у ТНЕУ створено оптимальні умови для творчого розвитку і самореалізації обдарованої молоді.

На фото — володарка Гран-прі Всеукраїнського фестивалю мистецтв «Червона калина» Ірина Новомлинська, голова журі «Червоної калини» — заслужений діяч мистецтв України Віктор Герасимов, проректор ТНЕУ з питань гуманітарної освіти та виховання, к.е.н. Богдан Адамик.

Лауреатом літературно-мистецької премії імені братів Богдана і Левка Лепких стала к.і.н., доцент кафедри документознавства, інформаційної діяльності та українознавства ТНЕУ Надія Білик, яка зізналася, що уже понад чотирнадцять років досліджує невичерпну спадщину Богдана Лепкого. Це велика честь бути у когорті таких лауреатів, як Віктор Ющенко, Роман Гром'як, Надія Волинець, Ярослав Омельян, Надія Дирда, Роман Смик, Ігор Герета, Володимир Вихрущ та ін. Сама постать діяча, всі іпостасі його небуденного таланту спонукають її не залишати лепкознавчих студій надалі.

«Пісенний вернісаж-2009» назвав своїх переможців

Національна радіокомпанія України, ДТРК «Всесвітня служба УТР», Київська державна регіональна ТРК, Федерація профспілок України, Агентство охорони прав виконавців, творча спілка «Асоціація діячів естрадного мистецтва України», Фонд сприяння розвитку мистецтв, Національна музична академія ім.П.І.Чайковського провела XXI Всеукраїнський фестиваль «Пісенний вернісаж-2009», у якому лауреатом I премії стала солістка театру псн «Літопис» ТНЕУ (керівник Руслан Іщук) Ірина Дружків. Голова журі — Віктор Герасимов. Гала-концерт — за участь народних артистів України, лауреатів перших премій — відбудеться 24 квітня 2009 р. у Міжнародному Центрі творчості (м.Київ).

Культура

Запрошуємо на «Віденський вальс»...

Департамент гуманітарної освіти та творчої самореалізації молоді Університету та первинна профспілково-організація студентів ТНЕУ провели 25.02.2009 р. данс-шоу «Love story». Студенти через танець показали красу, пластику, грацію; передали емоції, почуття і переживання людини.

Зрозуміло, що кожен танцювальний колектив мріяв про перемогу. Отож журі розподілило місця так: I місце — танцювальний колектив ФАЕМ «Блекданс» («Танго», постановник Ярослава Корольова); II місце — танцювальний колектив ФФ («Любовний трикутник», постановники Ольга Костюк та Орислава Вага); III місце — танцювальний колектив УНЕФ («Віденський вальс», постановник Яніна Домбровська). Також журі окремо визнало сольні танцювальні композиції: I місце — студентка Україно-німецького економічного факультету Яніна Домбровська («Балет Solo»); на II місці — пластична композиція у виконанні студентки ФЕУ Ольги Кравець; III місце вибороли Україно-нідерландського факультету міжнародної економіки та менеджменту Мар'яна Мелехова та Максим Левкович, подарувавши глядачам танець «Одно го разу на вулиці...».

Армспорт

Студенти ТНЕУ — найсильніші!

Взяти участь в обласних змаганнях із армспорту було дуже багато бажаючих. Однак умови вимагали деяких обмежень, зокрема, у вазі учасників. Отже, студенти Тернопільського національного економічного університету змагалися зі своїми ровесниками з Медунівського ТДТУ ім.Івана Пулюя та Бережанського аграрно-технічного інституту. Називаємо переможців: (+100 кг, на ліву і праву руку) — Микола Лютий (ЕФАП-21, ФАЕМ); (100 кг, на праву руку) — Степан Данилюк (БС-23, ФББ); (100 кг, на ліву руку) — Іван Панчук (СКС-11, ФКІТ); (90 кг, на ліву руку) — Роман Шевчук (ОАПВ-21, ФАЕМ), на праву руку — Андрій Марків (ОПОДм-51, ФФ); (80 кг, на праву і ліву руку) — Назар Старжинський (ЕФАП-41, ФАЕМ); (70 кг, на праву руку) — Віталій Михалин (Ф-12, ФФ), (70 кг, на ліву руку) — Олександр Ващишин (ЕК-41, ФКІТ).